

351.88(u):336 147264
RVM 10-4-62 A

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

's-GRAVENHAGE

TP
M
A8.

Zie NR 6 april 1962 / 3e

Zijner Excellentie
de Minister-President,
Voorzitter van de Raad
van Ministers
te
's-GRAVENHAGE.

Directie/~~AKM~~ Integratie Europa

Datum: 6 april 1962

Onderwerp: Vergadering Raden van Ministers
EEG + EGA op 2, 3 en 4 april jl.

Kenmerk: DIE/AE-53294

4). Goedkeuring in de vier talen van het financieel reglement voor de contributie van de Lidstaten (acc. R/182/62).

Het reglement werd g. TER INFORMATIE in het Publicatieblad verspreiden.

5). Verslag van de Raad van Ministers van de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, welke op 2, 3 en 4 april jl. te Brussel werd gehouden. Het gedeelte, dat betrekking heeft op de bespreking van de landbouwproblemen volgt nog.

./.

Spedshalve is een exemplaar van dit verslag rechtstreeks aan de leden van Uw Raad toegezonden.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

De Franse Vertegenwoordiger dankte de Commissie voor het zo vroegtijdig inlichten van de Raad die, welke de diverse factoren welke de Commissie reeds had overwogen, nog geen richtlijnen kon geven.

BIJENKOMST VAN DE RADEN VAN MINISTERS
(65^e E.E.G. EN 49^e EURATOM) OP MAANDAG
2, DINSDAG 3 EN WOENSDAG 4 APRIL 1962.

I. EURATOM.

1). Agenda (doc. 415/62).

De agenda werd zonder discussie goedgekeurd. Tijdens het agendapunt diversen kwam de aanvraag van Denemarken voor toetreding tot Euratom aan de orde.

4). Goedkeuring in de vier talen van het financieel reglement voor de contributie van de Lidstaten (doc. R/182/62).

Het reglement werd goedgekeurd en zal in het Publicatieblad verschijnen.

5). Verzoek van het V.K. om toetreding tot Euratom (doc.S/174/62)

De Duitse Vertegenwoordiger stelde voor dat overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 205 thans aan de Euratom-Commissie een advies wordt gevraagd. Nadat dit voorstel door de Italiaanse Vertegenwoordiger was ondersteund besloot de Raad overeenkomstig.

6). Mededeling van de Commissie inzake het onderzoek-programma.
(doc. 386/62).

De Commissie gaf een korte uiteenzetting over de problemen welke zich voordoen inzake de uitbreiding en verlenging van de Dragon-overeenkomst en het verband met het Duitse voorstel voor een associatie-overeenkomst voor een zogenaamde "pebble bed" reactor, alsmede met het in het Euratom-Centrum te Petten uit te voeren onderzoek-programma. Tevens wees de Heer Medi op de aanvullende complicaties voor het geval het V.K. tot Euratom zou toetreden. De Commissie bestudeert momenteel het gehele probleem en zal het Comité van Permanente Vertegenwoordigers nadere inlichtingen geven en voorstellen ter zake doen opdat de Raad te zijner tijd, zo mogelijk voor 18 juni, een beslissing zal kunnen nemen. (De tekst van de mededeling van de Commissie zal worden gedistribueerd).

De Franse Vertegenwoordiger dankte de Commissie voor het zo vroegtijdig inlichten van de Raad die, gezien de onzekere factoren welke de Commissie reeds had aangeduid, nog geen richtlijnen kan geven.

7). Diversen.

a). Verzoek om toetreding van Denemarken

De Duitse Vertegenwoordiger meende dat ook ten aanzien van dit verzoek om toetreding het advies van de Commissie moet worden ingewonnen overeenkomstig artikel 205. Aldus werd besloten.

b). Goedkeuring van de beschikking tot wijziging van het tarief inzake nucleaire produkten (doc. 398/62).

De Raad stelde de tekst van de beschikking in de vier talen vast, welke in het Publicatieblad zal worden gepubliceerd.

II. GEMEENSCHAPPELIJKE VRAAGSTUKKEN

1. Agenda (doc. 415/62)

De voorlopige agenda werd ongewijzigd goedgekeurd.

2. Kredietoverboekingen budget 1962, gevraagd door Commissies EEG en Euratom (doc. R/179/62)

De Raad aanvaardde zonder discussie het document opgesteld door het Comité van Permanente Vertegenwoordigers inclusief de daarin vervatte aanbevelingen en opmerkingen, met dien verstande dat akte werd genomen van de aantekening van de Voorzitter van Euratom dat een en ander slechts kon gelden voor het operationele Euratom-budget en niet voor het onderzoek-budget.

3. Aanstaande zitting van het Europees Parlement (Straatsburg 7-12 mei 1962) (doc. 422/62)

De Raad nam zonder discussie akte van de in het document vervatte gegevens.

4. Nederlands voorstel tot aanvaarding conventie tot instelling van een Raad van de Europese Gemeenschappen en een Hoge Europese Commissie (fusie).

De Nederlandse Staatssecretaris, Dr. van Houten, releveerde dat reeds in oktober 1961 het Parlementair advies over deze kwestie was uitgebracht, terwijl in september de Euratom-Commissie en in november de EEG-Commissie haar mening had gegeven. De verdragen schrijven als volgende stap voor dat een beslissing moet worden genomen door de Raden over de bijeenroeping van een regeringsconferentie. Nederland wenst, om deze procedure thans verder op weg te helpen, dat aan de Permanente Vertegenwoordigers opdracht wordt gegeven, ter voorbereiding van een dergelijk besluit, rapport uit te brengen over de standpunten van de Lid-staten dien-aangaande. Hoewel het niet wel denkbaar is dat hangende de toetredingsonderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk verdragswijzigingen worden tot stand gebracht is het toch van belang om de gehele fusie-procedure panklaar gereed te hebben op het moment dat de toetreding van het Verenigd Koninkrijk een feit wordt.

Van Franse zijde werd gesteld dat men tegen een dergelijke opdracht principieel geen bezwaar had, doch dat het een kwestie is welke in feite niet op korte termijn tot een oplossing kan worden gebracht zodat het geen zin heeft dat de Permanente Vertegenwoordigers deze studie verrichten ten koste van andere meer dringende zaken welke in hun prioriteiten-schema voorkomen. De Voorzitter drukte dit als volgt

uit: " ce qui est difficile peut être vite fait, ce qui est impossible demande un peu de temps".

Van Nederlandse zijde werd daarop gevraagd een termijn te stellen welke met de drukke werkzaamheden van de Permanente Vertegenwoordigers rekening houdt, doch anderzijds de kwestie niet op de lange baan schuift, bijvoorbeeld twee maanden.

De Luxemburgse Minister Schaus wees erop dat zijn regering zeer gereserveerd staat tegenover een fusie besluit in de huidige omstandigheden. Hij wenste daarom geen datum voor een rapport van de Permanente Vertegenwoordigers vast te stellen. Dezelfde mening over de datum had de heer Müller-Armack. Hij wees erop dat de fusie eerst mogelijk zou zijn als bepaalde politieke gegevens van het ogenblik zijn veranderd, en dat men daaraan niets verandert door het stellen van een tijdslimiet.

De Voorzitter concludeerde dat conform het Nederlandse voorstel aan de Permanente Vertegenwoordigers een rapport zal worden gevraagd waarbij geen bepaalde datum zal worden genoemd, doch anderzijds aan de Permanente Vertegenwoordigers wordt duidelijk gemaakt dat zij de kwestie niet op de lange baan mogen schuiven ("ne pas enterrer l'affaire").

5. Economisch en Sociaal Comité (doc. 421/62)

a) Uiteenzetting van de Voorzitter van het Comité.

De Voorzitter van het ESC, de heer Rosenberg, gaf een overzicht van de werkzaamheden van het Comité in de afgelopen vier jaar, zonder daarbij in te gaan op de inhoud van de gegeven adviezen. Hij releveerde dat in vier jaar 29 adviezen waren uitgebracht en zeven maal inlichtingen waren verstrekt waarvan in de laatste anderhalf jaar 18 adviezen en zeven inlichtingsverzoeken waren behandeld (15 afkomstig van de Commissie en 10 van de Raad). Gemiddeld heeft het ESC vier maanden nodig voor het behandelen en uitbrengen van een advies waarbij meestal een plenaire zitting voor ieder advies wordt voorafgegaan door twee zittingen van de gespecialiseerde werkgroep.

De heer Rosenberg wees er op dat het ESC zijn taak zo ruim mogelijk heeft opgevat binnen de grenzen die het Verdrag daarvoor stelt, daarbij de zin van het Verdrag boven de letterlijke tekst volgend. Gebleken is van hoe groot belang bij de Europese integratie de medewerking en het mededenken kan zijn van de leden van het Comité die rechtstreeks contact hebben, ja deel uitmaken van, het economisch en sociale leven van de Lid-staten en zodoende een verzachtende invloed kunnen hebben op de scherpe tegenstellingen van belangen en histo-

rische situaties welke bij de voortschrijdende integratie ongetwijfeld steeds duidelijker aan het licht zullen komen.

De heer Rosenberg formuleerde tenslotte een aantal wensen waarvan de vervulling volgens hem voor een vruchtbare activiteit van het Comité in de toekomst van belang moest worden geacht:

- leden van de Raad of het Comité van Permanente Vertegenwoordigers moeten zo nu en dan zittingen van het ESC bijwonen zoals ook de Commissie-leden dit doen;
- er moet nog meer dan tot nog toe advies worden gevraagd ook wanneer het Verdrag dit niet dringend voorschrijft;
- de leden van het ESC moeten zich in werkgroepen door experts kunnen laten vertegenwoordigen omdat zij nu eenmaal veelal een zeer drukke werkkring elders hebben;
- de leden van het ESC moeten desondanks steeds op het hoge niveau worden gezocht; en
- het ESC moet regelrecht contact kunnen opnemen met het Europees Parlement en het Consultatief comité van de EGKS.

De Heer Rosenberg pleitte ervoor deze en dergelijke desiderata in de toekomst te realiseren ook wanneer wellicht formele bezwaren kunnen worden aangevoerd omdat de praktijk heeft uitgewezen dat ze van het grootste zakelijke belang zijn.

De Voorzitter van de Raad dankte de heer Rosenberg voor de tijdens zijn presidiaat verleende goede diensten en voor zijn uiteenzetting. Besloten werd dat de tekst van deze rede zou worden voorgelegd aan het Comité van Permanente Vertegenwoordigers opdat dit de daarin vervatte voorstellen kan bestuderen. Namens de EEG-Commissie dankte de heer Marjolin voor het van het ESC ondervonden begrip en voor de vele adviezen, terwijl de heer Medi er namens de Euratom-Commissie op wees dat bijvoorbeeld bij een kwestie als die van de basisnormen voor de bescherming van de gezondheid van het Comité onvervangbaar nuttig werk heeft gedaan.

b) Vernieuwing van het ESC.

Nadat alle voordrachten van de zes Lid-staten tijdens de Raadszitting waren binnen gekomen verklaarde de Commissie zich bereid nog in dezelfde zitting haar advies uit te brengen, hoewel de gang van zaken betreurend waarbij zij pas in het allerlaatste stadium kennis had kunnen nemen van de voordrachten van een aantal landen. Haar advies was echter

positief, zo verklaarde de heer Levi Sandri, waarbij de Commissie er op wenste te wijzen dat de handhaving van het huidige structurele evenwicht waartoe door alle Lid-staten in hun voordrachten kennelijk was besloten, ook door de Commissie van het grootste belang werd geacht.

De Raad benoemde vervolgens voor de vier jaar van 25 april 1962 tot en met 24 april 1966 de leden van het ESC conform de nationale voordrachten.

6. Diversen.

Kalender der werkzaamheden.

De Raad bevestigde dat op 9 en 10 april a.s. de ministeriële bespreking met de Afrikaanse geassocieerde landen en Madagascar zal plaatshebben.

8 en 9 mei zal de Raadszitting plaatshebben, welke zich mede met landbouwzaken zal bezighouden terwijl op 28, 29 en 30 mei een speciale landbouwraad zal worden gehouden.

In juni zal de Raad zich in het bijzonder moeten bezighouden met landbouw- en transportproblemen alsmede met het vijfjarenplan van Euratom.

7. Besluit tot wijziging van tariefpost 84.59 b(doc. 398/62)

Dit besluit werd zonder discussie conform het werkdocument genomen.

III. GEMEENSCHAPPELIJK MARKT.

1. Goedkeuring agenda. (doc. 415/62)

De agenda werd goedgekeurd, met dien verstande dat punt III-12 a) (ontwerp richtlijn inzake kleurstoffen) werd afgevoerd, wegens onvoldoende voorbereiding.

2. Monetair Comité.

a) Jaarlijks verslag van het Comité.

De Voorzitter van het Monetair Comité Jhr. van Lennep bracht zijn jaarlijks verslag uit, wa rvoor mo ge worden verwezen naar de volledige tekst welke zal worden gepubliceerd en naar de samenvatting vervat in de Mededeling aan de Pers No. 57 van 2 april van de Commissie (Telex 5421). Conform het voorstel van het Comité van Permanente Vertegenwoordigers werd tot publicatie van het rapport en tot aanbieding aan het Europees Parlement besloten. Tijdens de discussie dankten de Voorzitter en de Belgische Ministeradjunct van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel Fayat het Comité voor de verrichte werkzaamheden, waarbij erop werd gewezen dat de gevolgen van de inwerkingtreding van de tweede etappe alsmede, in de toekomst, de toetreding van nieuwe leden de voortdurende aandacht van het Monetair-Comité zouden moeten hebben.

Namens de Commissie bracht de heer Marjolin tot uitdrukking dat deze met grote voldoening de werkzaamheden van het Monetair Comité volgt. Dit eigen ervaring sprekend, stelde de heer Marjolin, dat het succes van het Monetair Comité mede gezien de delicate materie die het behandelt een unicum kan worden genoemd temidden van de resultaten van vele andere instellingen die zich met dezelfde vraagstukken trachten bezig te houden. Dit is vooral van belang omdat tot nog toe de Gemeenschap in een tijd van opgaande of hoge conjunctuur heeft geleefd, doch te verwachten is dat zij ook nog moeilijker perioden zal doormaken en dat dan de basis is geschapen waarop juist in tijden van recessie het Comité met gezag zal moeten optreden en adviseren.

b) Met algemene stemmen werd besloten tot wijziging van het Huishoudelijk Reglement van het Comité waardoor artikel 7, lid 2, komt te vervallen en dus de Voorzitter herverkiesbaar wordt.

3. Duits verzoek tot opening van een tariefcontingent voor bouwmaterialen bestemd voor Noord-Duits rampgebied.

(doc.R/208/62)

De Raad besloot tot vaststelling van een tariefcon-

tingent waarbij van Duitse zijde een verklaring werd afgelegd welke aan importen uit de EEG-landen een gelijke behandeling garandeerd "dans la limite requise pour l'exécution du programme de construction visé à l'article 1 de la décision". Voorts werd in de notulen de verklaring opgenomen dat de Commissie met spoed een communautaire regeling moet ontwerpen welke vrijstelling van rechten in bijzondere gevallen en in het bijzonder in noodgevallen als het onderhavige mogelijk moet maken. Voorts werd besloten tot publicatie van het besluit.

4. Commissie voorstel tot verlening tariefcontingent ex. artikel 25 lid 1 aan Bondsrepubliek voor gehydrogeneerd colophaan (tariefpost ex 38.08 c) (doc. R/193/62)

Zonder discussie werd tot verlening van dit tariefcontingent besloten.

5. Voorstellen voor verordeningen en richtlijnen betreffende de eerste maatregelen inzake vrij verkeer van grens- en seizoensarbeiders. (doc. 402/62).

Conform het voorstel van de Permanente Vertegenwoordigers besloot de Raad over te gaan tot de verplichte raadpleging van het Europees Parlement en de facultatieve raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité voorzien in artikel 49 van het Verdrag. Hierbij zal op spoed worden aangedrongen.

6. GATT

a) Verloop van de onderhandelingen.

De heer Rey gaf het gebruikelijke overzicht van de onderhandelingen en verklaarde daarbij dat de akkoorden met Canada en Chili een beperkt karakter zullen hebben, doch nog niet rijp zijn om aan de Raad te worden voorgelegd. De Commissie heeft inmiddels gemerkt dat ook de akkoorden met bepaalde Europese landen (Verenigd Koninkrijk, Zwitserland, Zweden, Oostenrijk en Finland) noodzakelijkerwijs van beperkte aard zullen zijn omdat deze landen in verband met de gevoerde toetredingsbesprekingen of het vooruitzicht op associatiebesprekingen geen bijzondere geneigdheid tot concessie vertonen en dat deze landen, behalve wellicht het Verenigd Koninkrijk, ook niet geneigd zijn in te gaan op het aanbod van de Gemeenschap tot een lineaire tariefafbraak ad 20%. In deze omstandigheden zijn de aanbiddingen die Oostenrijk, Zweden en Zwitserland de Gemeenschap kunnen doen, wel zeer weinig in verhouding met wat zij van de Gemeenschap kunnen ontvangen. Desondanks is het oordeel van de Commissie en is ook de tendens van de opvattingen in het Comité 111 dat de Dillon-ronde desnoods maar met zeer beperkte akkoorden met deze landen beëindigd moet worden.

Hierbij doet zich het bezwaar voor dat de Raad heeft besloten de rechten op papier uit te sluiten van de Dillon-ronde, maar dat het anderzijds uitgesloten moet worden geacht zonder een concessie t.a.v. papier zelfs maar een beperkte overeenkomst met bepaalde Europese landen te bereiken. De Commissie verzoekt dus de Raad haar de vrijheid te geven hier een soepele tussenoplossing te bereiken en haar in ieder geval het recht te geven over papier, ook al staat het op de zgn. negatieve lijst, met Zweden en Finland te spreken.

De Franse vertegenwoordiger, de heer Boegner, deelde mede dat zijn land met een dergelijk mandaat niet kon instemmen. Het was voelbaar aangewezen deze kwestie in het Comité 111 nog eens nader te bestuderen.

De heer Rey wees er echter op dat dit alleen uitstel betekende omdat het Comité 111 de standpunten van de verschillende Lid-Statens kende en zelf ook gebonden was aan de negatieve lijst. Alleen de Raad kan hiervan afwijken door de Commissie het mandaat te geven over dit probleem met de geïnteresseerde landen een fact-finding gesprek te hebben.

De heer Müller Armack, evenals zijn Belgische, Italiaanse en Nederlandse collega's, steunden dit standpunt, terwijl de Voorzitter betreurde dat deze vraag zo expliciet gesteld werd. De Commissie kon haar fact-finding toch altijd in de vorm van officieuze gesprekken met de betrokken delegaties doen plaatsvinden? Hij gaf er de voorkeur aan geen verschil van mening te constateren en te hopen dat door nader overleg in het Comité 111 de Raad in zijn volgende zitting beter in staat zou zijn een besluit te nemen.

b) Amerikaanse verhoging van de rechten op tapijten en vensterglas.

Er had een discussie plaats over de door de Commissie ingediende ontwerp-nota van de Gemeenschap aan de Verenigde Staten. De Duitse Staatssecretaris Müller Armack wees erop dat de Amerikaanse maatregel gebaseerd kan worden op een ontsnappingsclausule welke de Amerikanen mogen gebruiken. Dit moet te juister plaats in vriendschappelijke sfeer met de Amerikanen worden besproken, waarbij moet worden overwogen dat de Verenigde Staten ook bepaalde grieven tegen de Gemeenschap hebben zoals ten aanzien van de richtprijs voor granen. Om deze reden wenste de Duitse vertegenwoordiger geen dreigende taal te gebruiken in de nota en geen retorsie-maatregelen met zoveel woorden aan te kondigen alvorens was nagegaan welke de bereidheid van de Amerikanen was tot overleg.

De heer Rey verdedigde zijn ontwerp er daarbij op wijzend dat de Gemeenschap, die zich enkele dagen na het sluiten van

het tariefakkoord met de Amerikanen geplaatst ziet voor een dergelijke willekeurige tariefverhoging, wel degelijk moest laten zien dat zij bereid was daaruit ernstige consequenties te trekken. Dit standpunt werd gedeeld door de Belgische Minister Brasseur.

Tenslotte werd overeenstemming bereikt over een nieuwe versie van de tekst (zie doc. R/216/62) welke nog dezelfde dag door de Voorzitter van de Raad aan de Ambassadeur van de Verenigde Staten bij de Europese Gemeenschappen zou worden overhandigd.

c) Toetreding Israël, Kambodja en Portugal tot het GATT
(doc.S/180/62)

De Raad keurde de drie toetredingsprotocollen goed en ging akkoord met de verlening van een volmacht aan de Commissie voor ondertekening namens de Gemeenschap. Daarbij werd van Franse zijde gesteld dat dit besluit geen precedent mocht zijn voor de beslissing omtrent de procedure van verdragsluiting door en namens de Gemeenschap.

8. Financiëel protocol Griekenland. (S/170/62).

De ontworpen tekst voor de Kreditauftrag werd, evenals de daarbij behorende ontwerp teksten, zonder discussie goedgekeurd.

De Voorzitter van de Raad zal de brief met Kreditauftrag aan de Bank eerst doen uitgaan dan nadat de associatieovereenkomst in werking is getreden.

III-9. Toekomstige verhouding EEG-EAMA. (doc. R/163/1/62
R/119/62
R/113/2/62
R/206/62).

Dit laatste punt op de agenda vormde in feite de hoofdschotel van de Raadsdiscussie. Veel conclusies heeft deze niet opgeleverd. Wel werd dieper op de zaken ingegaan zodat er bepaaldelijk een verduidelijking van de verschillende posities heeft plaats gevonden.

Resumerend kan worden gesteld dat de vergadering het erover eens was de nieuwe toepassingsconventie met de EAMA vijf jaar te laten duren.

Tevens werd in de loop van de discussie aanvaard de term "vrijhandelszone" niet meer in de besprekingen te berde te brengen. Hierbij zij aangetekend dat deze term de laatste tijd reeds niet meer voorkwam in de dokumenten.

M.b.t. de reductie van het buitentarief gingen vijf delegaties akkoord dat 50% als orde van grootte moest worden aangehouden. Voor de Bondsrepubliek is dit de absolute voorwaarde voor de aanvaarding van de vrijhandelszoneconstructie. Frankrijk meende dat 25% reductie als richtgetal moest worden aangehouden.

Met een afbraak van de binnentarieven tot 0 tegelijkertijd met de instelling van het gereduceerde buitentarief (op 1 januari 1963) was de vergadering het eens. Een en ander uiteraard m.b.t. nog nader vast te stellen tropische produkten.

Tenslotte werd de noodzaak gevoeld een totaalbedrag aan financiële hulp vast te stellen. Frankrijk nam hierbij een maximum positie in van 1.200 miljoen dollar voor vijf jaar hetgeen geen der andere landen aanvaardbaar achtte.

Na opening van de vergadering stelde de voorzitter dat de vergadering zich zou moeten uitspreken over een "perspective d'ensemble" van de vraagstukken. Een communautair standpunt zou moeten worden vastgesteld i.v.m. de bijeenkomst van de Ministers van de EEG en de EAMA-ministers op 9 en 10 april. In direct verband hiermede vroeg hij of Nederland bereid was de reserve tegen het voortzetten van het vrijhandelszoneregim op te heffen. De Nederlandse woordvoerder repliceerde met de procedurele vraag of het de bedoeling van de voorzitter was in deze Raad een maximum positie van de Zes te doen vaststellen en deze aan de Afrikanen voor te leggen.

Dit was niet de intentie van de voorzitter. Het ging veeleer om het bepalen van een gemeenschappelijk standpunt, hoe minimaal dit ook mocht zijn.

De Voorzitter ging niet in op de implicatie van de vraag van Staatssecretaris van Houten dat een maximum positie van de Zes in feite niet meer dan een uitgangspositie van de Zes in de onderhandelingen met de EAMA in begin april zou kunnen betekenen. De heer van Houten wees er tevens op dat (mede gezien de inhoud van bijlage III van doc. R/206/EAMA12) in laatstbedoelde onderhandelingen met de EAMA het probleem van de afzetgaranties wellicht door de Afrikaanse landen naar voor zou worden geschoven.

De Duitse vertegenwoordiger intervenueerde dat men de term "vrijhandelszone" uit de discussie diende te elimineren waartegen de vergadering geen bezwaren maakte. Dit feit werd met genoegen vastgesteld door de Nederlandse woordvoerder, Minister Zijlstra, die tevens zeide zich te kunnen verenigen met het Duitse standpunt dat de nieuwe toepassingsconventie zich zou kunnen uitstrekken over vijf jaar. Zelfs zou, indien nodig, een wat langere periode in het vooruitzicht kunnen worden gesteld om te voorkomen dat de betreffende regelingen een te abrupt einde zouden vinden.

Als argument tegen de handhaving van de vrijhandelszoneconstructie bracht Minister Zijlstra nog naar voren dat hierop van den beginnen reeds twee inbreuken zouden worden gemaakt, met name het recht van de EAMA om beschermende maatregelen te nemen en vervolgens de vrijwaringsclausule t.b.v. de EEG voor andere dan tropische produkten, waarop de Duitse en ook andere delegaties insisterden. Het wilde Minister Zijlstra voorkomen dat de EAMA beter gediend zijn met de confrontatie van een gematigd buitentarief van de EEG dan met de incidentele gebruikmaking door de EEG van de vrijwaringsclausule.

De heer Müller-Armack verduidelijkte de Duitse positie op dit stuk met de verklaring dat, indien zich voor andere dan tropische produkten voor de EEG-landen moeilijkheden zouden voordoen, aan deze andere produkten slechts het obstakel van het gematigde buitentarief in de weg zou worden gelegd.

De Italiaanse Minister Colombo wees er nog op dat een vrijhandelsconstructie voor alle Afrikaanse produkten de diversificatie in de zestien landen zou stimuleren. De clause de sauvegarde was niet meer dan een redelijk pendant voor de voortzetting van de vrijhandelszoneconstructie voor alle EAMA produkten inclusief de industriële.

Ter voorkoming van een misverstand dat zou kunnen worden gewekt door een niet geheel juiste interpretatie van het Nederlandse standpunt t.a.v. de vrijhandelszoneconstructie stelde Minister Zijlstra nog eens duidelijk dat Nederland i.v.m. de relaties met derde landen, in het vooruitzicht van de moeilijkheden in het GATT en tenslotte i.v.m. de vraag wat na een verlenging van de vrijhandelszoneconstructie met vijf jaar zou moeten geschieden, onoverkomelijke bezwaren tegen de voortzetting van deze constructie heeft.

In antwoord op Minister Colombo zeide de Nederlandse woordvoerder dat, in het algemeen gesproken, het introduceren van een clause de sauvegarde eigenlijk neerkomt op het wegnemen met de ene hand van hetgeen door de andere hand werd gegeven.

Indien zoals de voorzitter stelt, aldus vervolgde Minister Zijlstra, vijf landen het eens zijn over de voortzetting van de vrijhandeslzoneconstructie, is er dan tussen dezelfde vijf landen een overeenstemming m.b.t. de reductie van het buitentarief met 50%? Is er voorts rekening gehouden met hetgeen mogelijk zou moeten gebeuren na een toetreding van het V.K. tot de Gemeenschap? Moeten in dat geval de EAMA dan deel hebben aan de discussie over de verhouding met de Afrikaanse landen uit het Commonwealth?

De heer Müller-Armack antwoordde op deze laatste vraag dat slechts van een consultatie van de EAMA sprake zal kunnen zijn. Hij voegde hieraan toe dat de EEG thans bezig is in de onderhandelingen van de EAMA een model voor een associatieformule uit te werken, welk model in principe van toepassing moet zijn voor andere Afrikaanse landen die daarvoor in aanmerking komen, zoals die van de Commonwealth.

Het viel op dat voorzitter Gorse met deze opvatting akkoord ging. Voorst stelde hij dat een verdere discussie over "ce point théorique de la zone de libre échange" slechts tijdverlies van de Raad zou betekenen.

Hierop werd de kwestie van de reductie van het gemeenschappelijk buitentarief met 50% aan de orde gesteld.

De Franse vertegenwoordiger liet weten dat naar zijn mening een reductie van 50% van het buitentarief "nettement trop élevée" was. Een vermindering van 25% zou meer in de lijn liggen.

De Duitser herinnerde eraan dat een 50%-reductie van het buitentarief de voorwaarde was waarop de Bondsrepubliek zich had laten winnen voor het verlengen met vijf jaar van het Verdrag van Rome. Met deze 50% reductie werd zoals Duitserzijds reeds eerder was aangegeven meer een orde van grootte bedoeld dan een absoluut getal dat op elk nader te bepalen produkt van toepassing moest zijn. Staatssecretaris Müller-Armack noemde terloops een acht tal produkten waarvoor deze buitentarijfredukties en de afbraak binnentarieven van toepassing zouden kunnen zijn (bananen, [/]ananas, koffie, thee, rubber, hout en kruiden). De Commissie herinnerde in dit verband eraan dat zij indertijd cacao, koffie en bananen had voorgesteld. Een voorstel dat Frankrijk aantrekkelijker leek.

Toen Minister Spaak mededeelde dat naar zijn mening de vaststelling van een getal, hetzij 50% hetzij 25%, een te arbitraire aanpak van het vraagstuk was, werd hem door de Commissie en de Duitse delegatie in herinnering gebracht dat hierover reeds ongeveer anderhalf jaar is nagedacht. Bovendien moest niet worden vergeten dat tegelijk met een reductie van het buitentarief een afbraak tot 0 van de binnentarieven der EEG-landen voor deze tropische produkten zou plaatsvinden. Het geheel van

/cacao

maatregelen, dat op 1 januari 1963 reeds zou worden genomen, toch betekende een verbetering van de tarifaire positie van de EAMA.

Toen bleek dat de bepsreking van dit onderwerp thans niet tot een resultaat zou kunnen leiden, stelde de voorzitter voor om deze kwestie terug te verwijzen naar de Permanent Vertegenwoordigers en deskundigen, in de hoop daarmee een overeenkomst te bewerkstelligen avant 9 april.

Er waren weinig delegaties die meenden dat deze hoop werkelijk zou kunnen worden.

Als volgende punt kwam de hulp aan de produktie ter sprake. Voorzitter Gorse vroeg of de Raad zich zou kunnen verenigen met de analyse vervat in bijlage III van doc. R/206/62(EAMA12).

In deze discussie werd uitdrukkelijk van Nederlandse en Duitse zijde gesteld dat het allereerst noodzakelijk was een totaal bedrag aan financiële steun vast te stellen. Hierna zou pas kunnen worden uitgemaakt op welke wijze dit totaal bedrag het beste zou kunnen worden besteed.

De overige delegaties behalve de Franse konden het met deze visie eens zijn.

Minister Spaak bracht naar voren dat de verstrekking van financiële hulp aan de EAMA, die naar zijn mening en naar de mening van zijn collega van Financiën aan een vast te stellen maximum moest zijn gebonden, ook een vraagstuk was dat moest worden bezien in het licht van de toetrding van het V.K. tot de Gemeenschap. Meer in het algemeen sprekende vroeg de Belgische minister zich af of men tussen de EAMA en de Engels-sprekende Afrikaanse landen mocht discrimineren. Indien hierop het antwoord bevestigend zou luiden dan zou dit een zeer ernstige beslissing voor de Gemeenschap betekenen. Was men daarentegen van mening dat geen discriminatie tussen beide groepen van Afrikaanse landen mocht plaatsvinden dan zou een dergelijk beleid grotere kosten met zich gaan meebrengen.

Van Franse zijde kwam slechts het tegenargument dat toch mocht worden verwacht dat het V.K. een voldoende financiële bijdrage zou leveren.

Ook deze discussie leidde niet tot een conclusie, zodat de voorzitter voorstelde te trachten een totaal bedrag aan financiële hulp vast te stellen.

De Franse vertegenwoordiger gaf daarop het bedrag van 1.200 miljoen rekeneenheden (dollars) voor vijf jaar, dat als volgt was samengesteld:

- ontwikkelingsfonds : 750 miljoen;
- steun tijdens overgangperiode (i.v.m. vermindering buitentarief, opheffing stelsel surpris) : 400 miljoen;
- instelling van een revolving fund o.a. ter schraging stabilisatiekassen : 50 miljoen.

Op een desbetreffende vraag van Minister Zijlstra antwoordde Ambassadeur Boegner dat de opheffing van het systeem van surpris ten goede zou komen aan de Franse consument. De Afrikaanse staten zouden door het hierboven genoemde bedrag van \$ 400 miljoen voor deze opheffing slechts schadeloos gesteld worden en er niet op vooruit gaan.

De Belgische onderminister Fayat ging op dit onderwerp door. Hij vroeg hoe de vijf EEG-landen zich ervan konden verzekeren dat hun bijdragen, welke tenslotte in de franc-zone terecht zouden komen, een redelijke bestemming zouden vinden.

Ambassadeur Boegner repliceerde hierop dat nogmaats vast te stellen instituten in staat zouden zijn deze garantie te leveren.

Minister Zijlstra verzocht om van het besprokene terzake een dokoment te doen opstellen en ter nadere bestudering te doen distribueren.

Hierop stelde de Voorzitter voor het gesprek over een totaal bedrag aan financiële hulp in zeer beperkte vergadering voort te zetten.

In zeer beperkte kring vroeg voorzitter Gorse alle landen hun standpunt betreffende de omvang van de financiële hulp en de sleutel voor de onderlinge verdeling daarvan duidelijk kenbaar te maken.

Voor België announceerde Minister de Quac een bereidheid tot een totale financiële hulp ad \$ 780 miljoen mits verdeeld volgens de Banksleutel. Voor Duitsland vermeldde Staatssecretaris Müller-Armack een bereidheid tot een nationale bijdrage ad \$ 200 miljoen conform de huidige Duitse bijdrage plus een nationale bijdrage ad \$ 30 miljoen zijnde een toepassing van de Banksleutel op de door Duitsland voorgestelde additionele \$ 100 miljoen in de totale EEG-steun. Wil men het bedrag ad \$ 230 miljoen terugrekenen op basis van de Banksleutel naar een totaal volume dan betekent dit ongeveer \$ 760 miljoen in totaal en daarmee ligt Duitsland niet ver van België verwijderd.

Voor Nederland herhaalde Minister Zijlstra het reeds ingenomen Nederlandse standpunt nl. een totale bijdrage ad \$ 681 miljoen onder bepaalde voorwaarden; een en ander verdeeld volgens de Banksleutel.

Minister Schaus verklaarde niet in staat te zijn een definitief standpunt in te nemen, doch nam aan dat zijn regering akkoord zou kunnen gaan met het Duitse en Belgische voorstel.

Wat betreft Italië verklaarde Minister Colombo dat de Italiaanse gedachten omtrent de totale financiële hulp in de buurt van het Duitse cijfer liggen. Wat de verdeling betreft meende hij dat in de eerste plaats geen enkel land minder zou moeten bijdragen dan het thans doet en dat het meerdere (dus \$ 200 miljoen) verdeeld zou moeten worden volgens een nader overeen te komen sleutel, die echter in geen geval de Banksleutel zou kunnen zijn, gezien de bijzondere overwegingen die daaraan ten grondslag liggen.

Voor wat betreft Frankrijk volstond Ambassadeur Boegner met het Franse streefcijfer ad \$ 1.200 miljoen te herhalen. Daartoe gevraagd vermeldde hij in een later stadium dat Frankrijk meent dat de verdeling afhankelijk is van de totale omvang, daarbij implicerend dat Frankrijk een relatief hoger aandeel zou willen bijdragen naarmate het totale volume groter wordt.

De heer Rochereau verklaarde vervolgens dat een cijfer in de orde van \$ 680 miljoen of \$ 780 miljoen te weinig zou zijn om tot overeenstemming met de Afrikanen te komen.

Voorzitter Gorse, die overigens geen enkele poging deed tot een compromis te komen, sloot zich hierbij aan, daarbij opmerkend dat het in ieder geval psychologisch juist zou zijn tegenover de Afrikanen met een rond cijfer te komen.

In antwoord daarop merkte Staatssecretaris Müller-Armack op dat Frankrijk er goed aan deed realistisch te blijven en dat een Duitse bijdrage ad \$ 230 miljoen het meeste was waarop viel te rekenen.

Minister de Quae merkte nog op dat een cijfer ad \$ 780 miljoen in ieder geval \$ 200 miljoen méér is en overeenkomt met de helft van het bedrag dat Frankrijk op zijn partners wil verhalen i.v.m. de opheffing van de speciale regelingen (surprix).

Nadat Staatssecretaris Müller-Armack een - door niemand begrepen - compromis-voorstel had gedaan, sloot de vergadering in een enigszins rommelige atmosfeer zonder dat een conclusie was bereikt.

Aan het einde van de vergadering werd de nog bestaande Italiaanse reserve op de isolering van de Franse markt voor koffie en bananen opgeheven.

Aantekening I.

Op maandagmiddag vond Benelux overleg plaats over de mogelijkheid tot enkele standpunten te komen in de Afrikaproblematiek.

Wat betreft de controverse over de vrijhandelsonestructuur bleek dit niet mogelijk. Voorzitter Fayat volstond met te concluderen dat men het oneens was gebleven. Wat betreft de Afrikaanse surpris en het Franse streven de gevolgen daarvan voor de Franse consument over te doen op de Gemeenschap, werd een verhelderend gesprek gevoerd dat echter niet tot duidelijke conclusies leidde (des middags bleek het grote nut van dit gesprek daar de spits van de aanval op de Franse plannen thans werd gevormd door Minister Spaak en Minister Fayat).

Wat betreft de financiële hulp herhaalde de Belgische delegatie zijn bereidheid tot \$ 780 miljoen met de Banksleutel als conditio sine qua non. Van Nederlandse zijde werd geconcludeerd dat overeenstemming over de Banksleutel bestaat al is er nog een verschil over het totale bedrag.

Wat betreft de consequenties op de associatieonderhandelingen van een toetreding van Engeland, liepen de standpunten principieel niet uiteen. Minister Fayat zegde toe Nederland steun te verlenen wanneer hierop zou worden gewezen.

Aantekening II.

Op maandagmiddag vond op Harer Majesteits Ambassade een onderhoud plaats tussen Staatssecretaris van Houten en Minister Zijlstra en een zestal Ambassadeurs van de Afrikaanse landen, waarbij als voornaamste woordvoerder optrad Ambassadeur Gueye. In een uitvoerig exposé lichtte laatstgenoemde nog eens de diverse Afrikaanse desiderata toe, waarbij een zekere teleurstelling over de Nederlandse terughoudendheid doordrong. In deze interventie wees de Ambassadeur bovendien op de houding die de meeste EG geassocieerden in Addis Abeba hadden ingenomen toen de EG werd aangevallen, zulks in tegenstelling tot de Engels-Afrikaanse landen. Ook maakte de heer Gueye van de gelegenheid gebruik nog in tamelijk onvriendelijke termen de Afrikaanse bezwaren tegen de Amerikaanse memoranda over de tariefverlagingen te laten blijken. Bij die gelegenheid werden tevens enige kritische opmerkingen over de Amerikaanse handelspolitiek gemaakt.

Uit de discussie kwam eigenlijk naar voren:

- a) desgevraagd verklaarden de Afrikaanse Ambassadeurs dat zij geen bezwaren zouden hebben tegen een associatie van een

grotere gemeenschappelijke markt met de Engels-Afrikaanse landen die dat zouden wensen. Op voorwaarde dat de verdeling die de geassocieerden van het eerste uur genieten in geen enkel opzicht minder zou worden.

- b. het is van groot belang dat de EEG samen met de betrokken Afrikaanse landen tot een markt organisatie voor oliën en vetten komt overeenkomstig een in 1961 door de Commissie bij de Raad ingediend voorstel (de heer Gueye maakte niet de indruk ermede bekend te zijn dat dit voorstel in feite niet in behandeling is genomen).

Het gesprek waarbij de heer Gueye enkele malen op voorzichtige wijze het politieke nut van een bondgenootschap met de Afrikaanse landen had laten merken en waarin op eveneens zeer voorzichtige wijze geborduurd werd op de onaantrekkelijkheid van relaties met het Oostblok, eindigde zonder dat bepaalde conclusies werden getrokken en zonder dat de Afrikaanse Ambassadeurs veel ontvankelijkheid hadden getoond voor de nadelen t.o.v. derde landen van preferentiële systemen, juncto de daarmee gepaard gaande mogelijkheid van repercussies.

10. Associatie Overeenkomst Turkije.

Staatssecretaris Jansen (Duitsland) releveerde nog eens de vele aspecten, die er naar Duitse mening voor pleiten, dat de Gemeenschap spoedig tot een associatie met Turkije komt. Hij wees hierbij vooral op de grote betekenis van Turkije als Nato-partner. Naar Duitse mening dient uiterlijk in de volgende Raadszitting tot besluiten gekomen te worden die de Commissie in staat zullen stellen de onderhandelingen te beginnen.

Ambassadeur Boegner ontkende het politieke aspect niet; hij wees er echter op dat de financiële problematiek niet à Six kan worden opgelost doch slechts in groter verband. Op het gebied van de handelspolitiek is naar Franse opvatting vooruitgang mogelijk. De heer Boegner stelde voor het Comité Spécial hiermede te belasten.

Nadat enkele leden van de Raad het politieke belang en de noodzaak thans spoedig tot Raadsbesluiten te komen hadden onderstreept, wees Staatssecretaris Müller Armack erop dat het financiële probleem wel degelijk ook een probleem à Six was; waar het om ging was voor Turkije een regeling te vinden zoals voor Griekenland gevonden was. Van de a.s. bijeenkomst van de Ministers van Financiën kon niet veel verwacht worden, dus diende ook dit probleem in de volgende Raadszitting ter sprake te komen. Duitsland stelde zich voor daartoe een document, dat de gehele problematiek zou bestrijken, in te dienen. Voorts stelde de Staatssecretaris voor een telegram aan de Ministers van Financiën te sturen.

Deze laatste oplossing werd in het algemeen van de hand gewezen; ook Minister Zijlstra wees op de institutionele onjuistheid van een dergelijke gang van zaken. Het zou beter zijn indien ieder land ervoor zorg zou dragen dat zijn Minister van Financiën in Rome het standpunt in zou nemen dat tenminste consistent was met het door zijn land in de Raad van Ministers ingenomen standpunt.

Nadat Staatssecretaris Müller Armack er nog op gewezen had, dat de bijeenkomst in Rome voor wat betreft het onderwerp Turkije het karakter heeft van een bijeenkomst van de Raad van Gouverneurs van de E.I.B., zodat er institutioneel wel degelijk aanleiding kon zijn dat de Raad zich telegrafisch tot een andere Raad wendt om op bepaalde politieke aspecten te wijzen, stelde Minister Fayat voor het financiële onderwerp tijdens de volgende Raadszitting te bespreken in aanwezigheid van de Ministers van Financiën en aldus werd besloten.

Wat de handelspolitieke aspecten betreft werd besloten dat het Comité Spécial zich met een voorbereiding van een discussie in de Raad zal belasten.

12. Landbouw.

Aangezien de bijeenkomst heden, woensdag 4 april plaatsvindt, zal het verslag over dit onderwerp apart worden verzonden.

13. Diversen.

Bezoek van Griekse Ministers.

In de vroege ochtenduren van 3 april heeft de Griekse Minister President Karamemlis met de Griekse Minister van Buitenlandse Zaken Averoff een bezoek aan President en Leden van de Raden EEG en Euratom gebracht. Vriendelijke toespraken werden uitgewisseld, waarbij van Griekse zijde de bereidheid - en zelfs de wens - werd geuit, dat Griekenland zou deelnemen aan het werk voor een politieke organisatie.

Verhouding E.E.G. - Israel. (behandeld in besloten zitting)

Voordat op 3 april de Raadsdiscussie over Israel begon, had Staatssecretaris van Houten een onderhoud met de Ambassadeur van Israel bij de EEG, de heer Najar, op diens verzoek. Ambassadeur Najar zette daarbij uitvoerig uiteen dat zijn land behoefte heeft aan zekerheid over zijn verhoudingen met de EEG, terwille van een goed gerichte investeringspolitiek. De Staatssecretaris gaf aan de heer Najar de verzekering dat Nederland het spoedig openen van besprekingen met Israel niet in de weg stond en zelfs zou willen bevorderen.

De behandeling in de besloten Raadszitting werd geopend met een uiteenzetting van de heer Rey namens de Commissie. De Commissie heeft sinds de aan haar verstrekte opdracht een studie gemaakt van het Israel-probleem waarbij het aan de Ambassade van Israel is toegestaan een informatieve nota in te dienen, maar niet is ingegaan op suggesties tot gemeenschappelijke bestudering.

De conclusies van de Commissie zijn enerzijds dat de handel tussen de EEG en Israel in bevredigende mate blijft stijgen, maar anderzijds dat Israel zich terecht een aantal reële zorgen maakt over de betrekkingen met de EEG.

Om deze conclusies te kunnen uitwerken en voorstellen te kunnen doen voor de ten aanzien van Israel te volgen politiek moet thans de Commissie eigenlijk een uitspraak van de Raad hebben over de richting welke men ten aanzien van het Israel-probleem wil inslaan. Kan gedacht worden in de richting van een bijzondere band of moeten de onderzoeken worden voortgezet in de richting van een soort handelsakkoord op basis van artikel 111 en later artikel 113 van het EEG-Verdrag? En moet in het laatste geval aan tarifaire of ook aan kwantitatieve oplossingen worden gedacht?

Het is de Commissie bekend dat van Israelische zijde belangstelling bestaat voor zeer concrete vraagstukken en oplossingen. De vraag is nu of de Raad de Commissie kan machtigen op enigerlei wijze in contact met de Israelische autoriteiten te treden ter voortzetting van haar studie. Het lijkt prematuur om hier aan een onderhandeling of zelfs maar aan een "Commission mixte" te denken. Desondanks zou de Commissie bereid zijn dergelijke contacten in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de Lid-Staten te doen plaatsvinden.

De Commissie heeft echter een hernieuwde richtlijn en een mandaat nodig, tenzij de Raad op grond van het thans uitgebrachte onvolledige rapport zou besluiten geheel van de verdere bestudering van het Israel-probleem af te zien of, het andere uiterste met Israel onmiddellijk associatie-besprekingen te openen.

De heer Spaak en Staatssecretaris Müller Armack verklaarden zich bereid de Commissie te machtigen alleen exploratoire besprekingen met Israel te beginnen. Toetreding of associatie van Israel was uitgesloten, maar men zou zich kunnen oriënteren op een produktsgewijze regeling waarbij zowel het GATT als de interne EEG-belangen gerespecteerd worden.

Minister Colombo en de Franse vertegenwoordiger Boegner verklaarden zich akkoord met een verdere exploratoire bestudering, welke meer in details van de concrete vraagstukken voor bepaalde produkten zou moeten gaan. Daarbij mocht echter nog geen contact met de Israelis worden opgenomen, omdat zulks onvermijdelijk het begin van externe, officiële onderhandelingen zou betekenen.

De Nederlandse Staatssecretaris van Houten wees erop dat Israel slechts heeft gevraagd om een gesprek over de vorm welke zou kunnen worden gegeven aan economische en financiële afspraken die te zijner tijd tussen Israel en de EEG zouden kunnen worden gemaakt. Voor Israel is een dergelijk gesprek een dringende aangelegenheid en Israel is voor de Gemeenschap een zeer bijzonder geval. Enerzijds is het een land met een hoge graad van industrialisatie dat om politieke redenen geen afzet kan vinden in zijn onmiddellijke omgeving en daarom grotendeels op Europa is aangewezen. Anderzijds onderhoudt het met verschillende Europese landen nauwe banden o.a. via de investeringen. De grondstoffeninvoer van Israel vormt een relatief hoog percentage van de uitvoer, terwijl de goederen die worden uitgevoerd naar Europa grotendeels de directe gevolgen ondervinden van gemeenschappelijk douanetarief en het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Tenslotte staat Israel voor een bijzonder transportprobleem in verband met de blokkering van het Suez-kanaal. Nederland is gezien deze bijzondere positie en de bijzondere verhouding tussen Israel en de EEG voorstander van onmiddellijke geheime besprekingen met Israel te voeren door de Commissie in overleg met de Lid-Staten.

De Luxemburgse Minister Schaus stelde voor het Comité van Permanente Vertegenwoordigers op te dragen een rapport uit te brengen over de thans bekende conclusies van de Commissie om dan de Raad in een volgende zitting in staat te stellen aan de Commissie een mandaat tot besprekingen te verlenen. De Franse vertegenwoordiger verklaarde dit compromis te kunnen aanvaarden.

De heer Rey wees er nogmaals op dat de Commissie iedere vorm van onderhandeling in dit stadium prematuur acht. Anderzijds echter heeft een mandaat tot voortgezette studie aan de Commissie slechts zin als die studie samen met de Israelis kan worden ondernomen. De Commissie is bereid dit te doen "à bureau fermé" en zonder enige binding voor wie dan ook aan te gaan.

De Voorzitter echter pleitte voor een procedure in meer dan één fase. De Commissie zou eerst nader bepaalde produktstudies moeten ondernemen b.v. voor eieren, gevogelte en zuidvruchten. Het spreekt vanzelf dat zij daarbij altijd het recht heeft de bij de Gemeenschap geaccrediteerde Israelische Ambassadeur te raadplegen. Op grond van haar nader rapport zou de Raad dan in de toekomst verdere beslissingen kunnen nemen. Voor dergelijke beslissingen zou echter ook nodig zijn dat het Comité van Permanente Vertegenwoordigers zich bezig hield met het algemene vraagstuk van de mogelijkheden welke de Gemeenschap buiten de artikelen 237 en 238 heeft in haar verhouding tot derde landen die bijzonder bij de Gemeenschap zij geïnteresseerd.

Het geval Israel toont immers aan dat de Gemeenschap in haar betrekkingen met derde landen niet alleen te maken heeft met toetredingscandidaten (V.K.) en associatie-candidaten (Turkije) maar ook met een speciale categorie die men de Israel-achtigen zou kunnen noemen.

Minister Spaak verklaarde akkoord te kunnen gaan met de behandeling van het concrete geval Israel zoals door Minister Schaus en de Voorzitter voorgesteld. Hij verklaarde zich echter vooral hevig geïnteresseerd in het door de Voorzitter naar voren gebrachte meer algemene aspect van het geval Israel. Uit dien hoofde is een exploratoire bespreking met Israel niet alleen een belang van de Israelis doch ook van het grootste belang voor de Gemeenschap als "test case" voor de verdere uitbouw van de buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap.

De heer Rey onderstreepte deze zienswijze. Het geval Israel is een normale en onontkoombare fase in de ontwikkeling van de buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap en vroeg of laat zou de Gemeenschap op dezelfde wijze geconfronteerd worden met b.v. Japan en de landen van het Oost-blok. De Commissie zal dus gaarne zowel het concrete geval Israel als het algemene probleem dat daardoor wordt opgeroepen nader in studie nemen.

Van Nederlandse zijde werd geïnsisteerd op de mogelijkheid van een onmiddellijk open doch onverbindend gesprek tussen de Commissie en Israel en de Voorzitter legde derhalve beide formules (het compromis Schaus en het Nederlandse voorstel) aan de Raad voor.

De heer Spaak verklaarde voorkeur te hebben voor de Nederlandse oplossing doch bereid te zijn zich bij de meerderheid neer te leggen, terwijl de heer Müller Armack concludeerde dat aan de Commissie kon worden overgelaten behalve een bestudering van het algemene probleem en bepaalde produktstudies, gesprekken te hebben met wel niet de Israelische autoriteiten maar dan toch met de Israelische Ambassadeur ter plaatse.

De heer Hallstein herhaalde dat de Commissie alleen op grond van nadere Israelische gegevens verder kan werken, en dat ze deze via de Israelische Ambassadeur zou kunnen verkrijgen. Wellicht zou men op deze wijze een voor allen aanvaardbaar compromis als bereikt kunnen beschouwen waarbij de Commissie nogmaals gaarne verklaarde dat zij geen onderhandelingen zou voeren.

De Voorzitter vatte de beraadslagingen van de Raad in deze zin samen en onderstreepte daarbij dat de Commissie met Ambassadeur Najjar zou kunnen samenwerken en daarbij vooral de algemene aspecten van het Israel-probleem niet uit het oog zou moeten verliezen.